

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2020. június 3., szerda

Tartalomjegyzék

256/2020. (VI. 3.) Korm. rendelet	Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról	3272
257/2020. (VI. 3.) Korm. rendelet	A Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ végleges elhelyezésére szolgáló épületegyüttes rekonstrukciójának megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról	3273
14/2020. (VI. 3.) MNB rendelet	Adatszolgáltatási tárgyú MNB rendeletek módosításáról	3275
11/2020. (VI. 3.) AB határozat	A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (1), (4) és (5) bekezdéseit érintő alkotmányos követelmény megállapításáról	3280
1277/2020. (VI. 3.) Korm. határozat	Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról	3293
1278/2020. (VI. 3.) Korm. határozat	A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetési fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	3294
1279/2020. (VI. 3.) Korm. határozat	A kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátása érdekében a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben a 2020. évben szükséges forrás biztosításáról	3296
1280/2020. (VI. 3.) Korm. határozat	Az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosító számú („Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára” című) projekt támogatásának növeléséről, valamint a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1347/2016. (VII. 6.) Korm. határozat módosításáról	3298

III. Kormányrendeletek

A Kormány 256/2020. (VI. 3.) Korm. rendelete az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 38. §-sal egészül ki:
- „38. § E rendeletnek az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 256/2020. (VI. 3.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr30.) megállapított 2. mellékletben foglalt táblázat 43. sorát a Módr30. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”
- 2. §** Az R. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 256/2020. (VI. 3.) Korm. rendelethez

Az R. 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 43. sorral egészül ki:

	(A)	B	C
1	A beruházás megnevezése	A beruházás megvalósításának helyszíne	Koordinációra kijelölt kormány megbízott)
43.	Telephely bővítésére és fejlesztésére irányuló beruházás Foktő külterületén	Foktő közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti külterület 07/2 helyrajzi számú ingatlan.	Bács-Kiskun megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízott

**A Kormány 257/2020. (VI. 3.) Korm. rendelete
a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ végleges elhelyezésére
szolgáló épületegyüttes rekonstrukciójának megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek
nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és a beruházás kiemelten
közérdekűvé nyilvánításáról**

A Kormány

a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (4) bekezdés a)–c) pontjában, valamint 12. § (5) bekezdés a), d) és f) pontjában, a 4. § (1) bekezdés a) és b) pontja tekintetében a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (1) bekezdés c) pontjában, a 4. § (2) bekezdése tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 16. pont 16.2. alpontjában és 17. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja az ingatlan-nyilvántartás szerinti Budapest belterület 33505 helyrajzi számú, természetben a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–13. szám alatti ingatlanon megvalósuló, a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ végleges elhelyezésére szolgáló beruházással (a továbbiakban: Beruházás) összefüggő, az 1. mellékletben meghatározott közigazgatási hatósági ügyeket.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Beruházással összefüggőnek kell tekinteni mindazokat a közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek
- a) a Beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához szükségesek, valamint
- b) a Beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó útépítési, közműfejlesztési és -csatlakozási munkák érdekében az (1) bekezdés szerinti ingatlan szomszédos ingatlanokat érintik.
- (3) A Kormány kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánítja a Beruházást. A Beruházás helyszíne az (1) bekezdésben meghatározott ingatlan területe.
- 2. §** A Kormány az 1. § (1) bekezdése szerinti kiemelt jelentőségű ügyekben koordinációs feladatokat ellátó kormány megbízottként a Budapest Főváros Kormányhivatalát vezető kormány megbízottat jelöli ki.
- 3. §** (1) A Beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyekre vonatkozó ügyintézési határidő – ha jogszabály rövidebb határidőt nem állapít meg, illetve az előzetes vizsgálati eljárás, a környezeti hatásvizsgálati eljárás és a természetvédelmi hatósági eljárás kivételével – tizenöt nap.
- (2) A Beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyekben a szakhatósági eljárásra vonatkozó ügyintézési határidő – ha jogszabály rövidebb határidőt nem állapít meg – nyolc nap.
- 4. §** (1) A Beruházással összefüggésben
- a) településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni, valamint
- b) településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.
- (2) A Kormány a Beruházással összefüggő ingatlant érintő építészeti-műszaki dokumentációnak a településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló 252/2006. (XII. 7.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) pontja szerinti véleményezésével összefüggésben a központi építészeti-műszaki tervtanácsot jelöli ki.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 6. §** E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 257/2020. (VI. 3.) Korm. rendelethez

A Beruházás megvalósításával összefüggő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánított közigazgatási hatósági ügyek

1. építésügyi hatósági engedélyezési és tudomásulvételi eljárások,
  2. örökségvédelmi hatósági engedélyezési és tudomásulvételi eljárások,
  3. környezetvédelmi hatósági eljárások,
  4. természetvédelmi hatósági eljárások,
  5. útügyi hatósági eljárások,
  6. vízügyi és vízvédelmi hatósági engedélyezési eljárások,
  7. a műszaki biztonsági hatóság hatáskörébe tartozó sajátos építményfajtákra vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások,
  8. mérésügyi és műszaki biztonsági hatósági engedélyezési eljárások,
  9. ingatlan-nyilvántartással összefüggő hatósági eljárások,
  10. telekalakításra irányuló hatósági eljárások,
  11. földmérési hatósági eljárások,
  12. talajvédelmi engedélyezésre irányuló hatósági eljárások,
  13. hírközlési hatósági eljárások,
  14. bányahatósági engedélyezési eljárások,
  15. tűzvédelmi hatósági eljárások,
  16. élelmiszerlánc-felügyeleti eljárás,
  17. közegészségügyi hatósági eljárások,
  18. építményeken kívüli és belüli felvonó, mozgólépcső, emelők, gépi működtetési közlekedési berendezések engedélyezésére irányuló hatósági eljárások,
  19. a közterületen és belterületen lévő fás szárú növények kivágásával és pótlásával kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárások,
  20. azok az 1–19. pontban nem szereplő közigazgatási hatósági engedélyezési eljárások, melyek a Beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához közvetlenül szükségesek,
  21. az 1–20. pontban felsorolt ügyfajtákban kiadott hatósági döntések módosítására irányuló hatósági eljárások.
-

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 14/2020. (VI. 3.) MNB rendelete adatszolgáltatási tárgyú MNB rendeletek módosításáról

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés i) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (6) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A jegybanki információs rendszerhez a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó egyes adatokra vonatkozóan teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 32/2019. (IX. 25.) MNB rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § A 2020. I. és II. negyedévre mint tárgyidőszakra vonatkozó adatszolgáltatások teljesítési határideje 2020. október 30.”
- 2. §** (1) A jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet [a továbbiakban: 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet] 3. § (1) bekezdés
- a) b) pontjában a „március” szövegrész helyébe a „június” szöveg,
b) c) pontjában az „első” szövegrész helyébe az „I. és II.” szöveg lép.
- (2) A 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(3) A 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

A 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet 1. melléklet I. pontjában foglalt táblázat 2. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(MNB azonosító kód)	Megnevezés	Az adatszolgáltatók köre	Az adatszolgáltatás		
				gyakorisága	teljesítésének módja	határideje)
2	AL8	Az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek adatai	a Növekedési Hitelprogramban (a továbbiakban: NHP), a Növekedési Hitelprogram Pluszban (a továbbiakban: NHP+), a Növekedési Hitelprogram Fixben (a továbbiakban: NHP fix), illetve a Növekedési Hitelprogram Hajrában (a továbbiakban: NHP Hajrá) (a továbbiakban együtt: NHP-szakaszok és -konstrukciók) részt vevő hitelintézet, az ezen típusú EGT-fióktelep	eseti	elektronikus úton (GiroHálóMail)	az NHP harmadik szakaszának II. pillére kivételével az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében az MNB-től refinanszírozni kért KKV-hitelek adatai tekintetében: – a refinanszírozási hitel kívánt folyósítási napját megelőző munkanap 15 óra (szombati munkanap esetén 12 óra); – a jelentett adatokban beállt változás esetén: a kitöltési előírások eltérő rendelkezése hiányában a változás adatszolgáltató által előre ismert napján 15 óra, szombati munkanap esetén 12 óra; az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében az MNB-től refinanszírozni kért KKV-hitelek adatai tekintetében: a KKV hitelszerződés megkötését, illetve a jelentett adatokban beállt változást követő, az NHP harmadik szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről szóló Terméktájékoztatóban meghatározott adatszolgáltatási nap 15 óra;

2. melléklet a 14/2020. (VI. 3.) MNB rendelethez

1. A 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet 2. melléklet II. pontjában az AL8 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás kitöltési előírásai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„MNB azonosító kód: AL8**Kitöltési előírások****Az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek adatai****I. Általános előírások**

1. Az egyes NHP-szakaszokban és -konstrukciókban részt vevő adatszolgáltató az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében az MNB felé fennálló bármely tartozása megszűnéséig köteles adatot szolgáltatni. Az adatszolgáltatásban az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében – az NHP 2013. június 1-jén indult első szakaszában (a továbbiakban: NHP első szakasz), az NHP 2013. október 1-jén indult második szakaszában (a továbbiakban: NHP második szakasz), az NHP 2016. január 1-jén indult harmadik szakaszában (a továbbiakban: NHP harmadik szakasz), a 2015. március 16-án indult NHP+, a 2019. január 1-jén indult NHP fix vagy a 2020. április 20-án indult NHP Hajrá konstrukcióban – az MNB által refinanszírozásra kerülő, a kis- és középvállalkozásoknak, az MNB-vel kötött NHP, NHP+, NHP fix, illetve NHP Hajrá Keretszerződés (a továbbiakban együtt: Keretszerződés) és az azok részét képező Terméktájékoztatók szerinti feltételekkel nyújtott hitel, pénzügyi lízing, faktoring (a továbbiakban együtt: KKV-hitelek) adatait, valamint a KKV-hitelek lejelentett adataiban beállt minden változást jelenteni kell. Az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében közvetett úton, ún. ernyőbankon keresztül részt vevő hitelintézetek által nyújtott KKV-hitelek adatairól az MNB-vel kötött Keretszerződés alapján ernyőbanki szerepet betöltő hitelintézet teljesít adatszolgáltatást.
2. A táblában felhasználható kódokat a 3. melléklet 4.10. pontja szerinti, az MNB honlapján közzétett technikai segédlet (a továbbiakban: kódlista) tartalmazza.
3. Időpontra vonatkozó adat esetén az adatot ÉÉÉÉ.HH.NN formátumban szükséges megadni.
4. Az adatokat CSV formátumban kell megküldeni, az adatokat pontosvessző („;”) karakterrel elválasztva.
5. A kiváltott hitelre vonatkozó adatot [da)–dm) oszlop] – a jelen kitöltési előírások eltérő rendelkezése hiányában – jelenteni abban az esetben kell, ha a KKV-hitel célja a kódlistában nevesítettek közül az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretein kívül nyújtott hitel kiváltása, „Krisis Hitel Beruházási Hitel kiváltásra”, „Széchenyi Beruházási Hitel Plusz Kiváltásra”, vagy ha a KKV-hitel az NHP, az NHP fix és az NHP Hajrá keretében nyújtott KKV-hitelt vált ki (a továbbiakban: NHP-hitelkiváltás), vagy ha a KKV-hitel állományátruházás keretében került átvételre. Az állományátruházás keretében átvett KKV-hitelről teljesített adatszolgáltatásban a kiváltott hitel adataira vonatkozó da)–dm) oszlopban feltüntetendő adatok az átvett NHP-s, NHP fixes, NHP Hajrás KKV-hitel adataiként értelmezendők. Amennyiben a kiváltott hitelre vonatkozóan jelentendő adatok egyéb forrásból – az adatszolgáltató saját nyilvántartása, az adatszolgáltató által hozzáférhető egyéb nyilvántartások, így különösen a központi hitelinformációs rendszer – nem állnak az adatszolgáltató rendelkezésére, ezen adatok vonatkozásában az adatszolgáltatásnak a KKV-hitelt felvevő kis- és középvállalkozás (a továbbiakban: KKV) nyilatkozatán kell alapulniuk.
6. A tábla helyes kitöltését segítő módszertani útmutatást a 3. melléklet 9. pontja szerinti, az MNB honlapján közzétett technikai segédlet tartalmazza.

II. A tábla kitöltésével kapcsolatos részletes előírások**01. tábla: Az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelek adatai**

Az egyes oszlopok kitöltésére vonatkozó előírások:

- aa) Az adatszolgáltatás típusa attól függ, hogy az adatszolgáltató az MNB által refinanszírozni kért KKV-hitel adatairól küld adatot, vagy a KKV-hitel korábban már megadott adataiban beállt változást jelenti. A kódlista szerint kell kitölteni.
- ab) Ebben az oszlopban kell feltüntetni, hogy az adatszolgáltató a KKV-hitel refinanszírozását mely NHP-szakasz, illetve -konstrukció keretében kéri az MNB-től. A kódlista szerint kell kitölteni.

- ba) A KKV KSH-törzsszáma (adószám első nyolc karaktere), numerikusan. Amennyiben a KKV KSH-törzsszámmal nem rendelkezik, akkor a tevékenység végzésére jogosító igazolvány száma.
- bb) A KKV szektorának meghatározásánál az e melléklet I. A. 4. pontjában foglaltak az irányadók. A kódlista szerint kell kitölteni.
- bc) A KKV neve.
- bd) A KKV székhelye.
- ca) A KKV-hitelre vonatkozó szerződésnek az adatszolgáltatónál alkalmazott egyedi szerződésazonosítója.
- cb) A KKV-hitelre vonatkozó szerződés aláírásának időpontja. Amennyiben a KKV-hitelre vonatkozó szerződést a felek a szerződésben foglaltak szerint nem azonos időpontban írják alá, akkor a KKV-hitelre vonatkozó szerződés szerinti legkésőbbi aláírási időpontot kell jelteni.
- cc) A KKV-hitel folyósítási időpontja. Amennyiben a folyósítás több részletben történik, az első részlet folyósításának időpontját kell megadni. A további részesítések folyósításakor ez az oszlop nem módosítandó, csak a ci) oszlopban szereplő összeget kell megnövelni az újabb folyósított részlet összegével, az újabb folyósítást megelőző munkanapon, illetve az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitelek vonatkozásában az újabb folyósítást megelőző, az NHP harmadik szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről szóló Terméktájékoztatóban (a továbbiakban: NHP harmadik szakaszára vonatkozó Terméktájékoztató) meghatározott adatszolgáltatási napon. Az adott KKV-hitelre vonatkozó első adatszolgáltatás a folyósítás napjának ismeretében teljesítendő, az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitelek vonatkozásában a KKV-hitelszerződés megkötését követő, az NHP harmadik szakaszára vonatkozó Terméktájékoztatóban meghatározott adatszolgáltatási napon 15 óráig (szombati munkanap esetén 12 óráig), egyéb esetben a refinanszírozási hitel kívánt folyósítási napját megelőző munkanapon.
- cd) A KKV-hitelre vonatkozó szerződésben meghatározott lejáratú időpont.
- ce) Az adatszolgáltató által az MNB-vel kötött Keretszerződésben foglaltaknak megfelelően felszámított kamatok, díjak és költségek kölcsönösszegre vetített arányának és az MNB által az egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók keretében nyújtott – az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében a CIRS ügyletben nyújtott euro – forrás éves kamatának különbsége, bázispontban kifejezve.
- cf) A KKV-hitel célja. A kódlista szerint kell kitölteni.
- cg) Ebben az oszlopban kell feltüntetni, hogy a KKV-hitel folyósítása több részletben történik-e. A kódlista szerint kell kitölteni.
- ch) A KKV-hitelre vonatkozó szerződésben meghatározott teljes hitelösszeg. Részletekben történő folyósításnál is a teljes hitelösszeget kell megadni. Amennyiben a KKV-hitel több sorban kerül jelentésre, mert pl. több célja van, illetve több hitelt vált ki, abban az esetben a KKV-hitelre vonatkozó szerződésben meghatározott hitelösszeget is fel kell osztani az egyes sorok között a hitelcéloknak, illetve kiváltásoknak megfelelően.
- ci) A KKV-hitel összegének folyósított részletekkel növelt, illetve törlesztésekkel csökkentett értéke. Az oszlop értékének módosítását a folyósítást, illetve a törlesztést megelőző munkanapon – az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitel esetében az újabb folyósítást, illetve törlesztést megelőző, az NHP harmadik szakaszára vonatkozó Terméktájékoztatóban meghatározott adatszolgáltatási napon – 15 óráig (szombati munkanap esetén 12 óráig) kell teljesítenie az adatszolgáltatónak, ha a KKV számára való folyósítás feltételei fennállnak. Ha a várt törlesztés mégsem folyik be az adatszolgáltatóhoz, akkor sem állítható vissza az oszlop értéke. Ha a KKV megszűnik, továbbá ha a KKV-hitelre vonatkozó szerződés bármely okból megszűnik vagy megszüntetésre kerül, akkor az oszlopban „0” értéket feltüntetve kell a változásról teljesítendő adatszolgáltatást megküldeni, a co) oszlopnál megadott határidőben. Amennyiben a KKV-hitel több sorban kerül jelentésre, mert pl. több célja van, illetve több hitelt vált ki, abban az esetben a KKV-hitel összegét fel kell osztani az egyes sorok között a hitelcéloknak, illetve kiváltásoknak megfelelően.
- cj) A KKV-hitel fedezetének jellegeként legfeljebb két típusú fedezetet lehet megadni, a fedezetek fontosságának sorrendjében. A kódlista szerint kell kitölteni. Több típusú fedezet esetében az egyes fedezetek kódját egymást követően, szóköz alkalmazása nélkül kell megadni.
- ck) Az oszlopot akkor kell kitölteni, ha a KKV-hitel mögötti biztosítékhoz olyan állami viszontgarancia vagy azzal egyenértékű helytállási kötelezettség kapcsolódik, amely a Terméktájékoztatóban foglaltak szerint a követelés fedezeti értékét befolyásolja, továbbá a Terméktájékoztatóban felsorolt azon esetekben, ahol a KKV-val szembeni követelést az MNB fedezetként nem fogadja el. A garantőr által nyújtott teljes készfizető kezességvállalás vagy garancia arányát a KKV-hitel összegének százalékában kell megadni, egyéb esetekben az oszlopot a kódlista szerint kell kitölteni.
- cl) A legrégebben fennálló késedelem beálltánál naptári nap szerinti időpontját kell megadni. A KKV-hitelre vonatkozó szerződésben előírt törlesztés napját követő nap, ha az összeg nem folyik be az adatszolgáltató

- által megadott bankszámlára. Az adatszolgáltatást a késedelem beálltát követő 5., illetve factoring hitelcél esetén a 30. munkanapon, az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitel vonatkozásában a késedelem beálltát követő, az NHP harmadik szakaszára vonatkozó Terméktájékoztatóban meghatározott adatszolgáltatási napon kell teljesíteni.
- cm) Az átstrukturálás tervezett, naptári nap szerinti időpontját kell megadni.
- cn) A KKV-hitelre vonatkozó szerződésben szereplő gyakoriság. A kódlista szerint kell kitölteni.
- co) A KKV-hittel kapcsolatos megjegyzésként egy legfeljebb 128 karakter hosszúságú szöveg írható be. Itt kell jelteni, ha a KKV megszűnik, továbbá ha a KKV-hitelre vonatkozó szerződés bármely okból megszűnik vagy megszüntetésre kerül. Az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitelek kivételével az adatszolgáltatást a KKV megszűnését vagy a KKV-hitelre vonatkozó szerződés megszűnését vagy megszüntetését eredményező tényről vagy jognyilatkozatról való tudomásszerzés napján 15 óráig (szombati munkanap esetén 12 óráig), illetve, amennyiben az adatszolgáltató az adott munkanapon 15 óra (szombati munkanap esetén 12 óra) után szerez tudomást az adott tényről, jognyilatkozatról, abban az esetben a tudomásszerzést követő munkanapon 15 óráig (szombati munkanap esetén 12 óráig) kell teljesítenie az adatszolgáltatónak. Ezen adatszolgáltatást az NHP harmadik szakaszának II. pillére keretében nyújtott KKV-hitelek vonatkozásában a tudomásszerzés napján, illetve azt követő, az NHP harmadik szakaszára vonatkozó Terméktájékoztatóban meghatározott adatszolgáltatási napon 15 óráig kell teljesíteni. Ha a beruházási hitel tartós részesedés megszerzésére irányul, akkor az oszlopnak tartalmaznia kell a „RESZESEDES” karaktersort, valamint a megadott sorrendben az érintett vállalat nevét, KSH-törzsszámát és az elért részesedés nagyságát. Itt kell feltüntetni, amennyiben a beküldésre korábban hibásan beküldött adat javítása miatt kerül sor. Amennyiben a KKV-hitelt nem közvetlenül a hitelintézet nyújtja, a köztes szerepet betöltő pénzügyi vállalkozás azonosítóját itt kell feltüntetni.
- da) A kiváltott KKV-hitel célja. A kódlista szerint kell kitölteni.
- db) Az NHP-ban, az NHP fixben és az NHP Hajrában refinanszírozni kért KKV-hitel esetében az oszlop kitöltése abban az esetben is kötelező, ha a KKV-hitel célja a kódlistában nevesítettek közül nem hitelkiváltás, „Krisis Hitel Beruházási Hitelkiváltásra”, „Széchenyi Beruházási Hitel Plusz Kiváltásra” vagy NHP-hitelkiváltás, de a KKV-hitelt nyújtó hitelintézet a KKV-val a KKV-hitelre vonatkozó szerződés megkötését megelőzően nem állt szerződéses kapcsolatban. A kódlista szerint kell kitölteni.
- dc) Ezt az oszlopot abban az esetben kell kitölteni, ha a kiváltott hitelt folyósító hitelintézet nem azonos a KKV-hitelt folyósító hitelintézettel.
- dd) A részben kiváltott hitel kiváltás időpontjában fennálló teljes állományát kell jelteni. Ezt az oszlopot abban az esetben kell kitölteni, ha ez az összeg nagyobb, mint a ch) oszlopban megadott hitelösszeg.
- de) A kiváltott hitel folyósítási időpontja. Részletekben történő folyósítás esetén az első folyósítás időpontját kell megadni. Amennyiben a folyósítás időpontja nem ismert, a kiváltott hitelre vonatkozó szerződés aláírásának napját kell megadni. A felek általi eltérő időpontban történő aláírás esetén a cb) oszlop kitöltésére vonatkozó előírás az irányadó.
- df) A kiváltott hitelre vonatkozó szerződésnek a kiváltott hitelt folyósító hitelintézetnél alkalmazott egyedi szerződésazonosítóját kell ebben az oszlopban megadni.
- dg) A kiváltott hitel devizanemének megadásakor alkalmazandó deviza ISO-kódokat a 3. melléklet 4.1. pontja szerinti, az MNB honlapján közzétett technikai segédlet tartalmazza.
- dh) A kiváltott hitel devizanemének megfelelő devizában kell megadni az összeget.
- di) A kiváltott hitel esetében a legrégebben fennálló késedelem beálltának naptári nap szerinti időpontját kell megadni. Ha a kiváltott hitel nem esett késedelembe, akkor az oszlopot üresen kell hagyni.
- dj) A kiváltott hitel lejáratának napját kell megadni.
- dk) A kiváltott hitel kamatozása lehet fix vagy referenciahozamhoz (pl. 3 hónapos BUBOR) kötött. Fix kamatozás esetén az adatszolgáltató által felszámított díjak és költségek hitelösszegre számított éves díját (teljes hitelköltséget) kell megadni, bázispontban kifejezve. Referenciahozamhoz kötött kamatozás esetén a referenciahozamot kell megnevezni (pl. 3M BUBOR) és az összes díj és költség figyelembevételével számított teljes éves felárat kell megadni, bázispontban megjelölve (Formátuma: „referenciahozam megnevezése + YYY”, ahol YYY a felár bázispontban megadott értéke).
- dl) Ebben a mezőben a tőketörlesztés évenkénti gyakoriságát kell megadni. A kódlista szerint kell kitölteni.
- dm) A kiváltott hitel legutóbbi átstrukturálásának időpontját kell megadni.”
2. A 37/2019. (XI. 19.) MNB rendelet 2. melléklet II. pontjában az AL8 MNB azonosító kódú adatszolgáltatás 01. táblájának címében az „NHP, az NHP+ és az NHP fix” szövegrész helyébe az „egyes NHP-szakaszok és -konstrukciók” szöveg lép.

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 11/2020. (VI. 3.) AB határozata a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (1), (4) és (5) bekezdéseit érintő alkotmányos követelmény megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Czine Ágnes* és *dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapítja, hogy a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (1), (4) és (5) bekezdése alkalmazásánál az Alaptörvény B) cikkéből, E) cikk (2) és (3) bekezdéséből, valamint az R) cikk (1), (2) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság európai uniós jogi érintettség hiányában a magyar jog alkalmazását nem mellőzheti.
2. Az Alkotmánybíróság a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 108. § (5) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az előtte 10.K.27.614/2019. szám alatt folyamatban lévő, földforgalmi tárgyú jogvitával kapcsolatos perben az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte, és kérte a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) 108. § (5) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint e szabály alkalmazásának kizárását a konkrét ügyben.
- [2] Az indítványra okot adó ügyben a kezdeményezés szerint a felperes gazdasági társaság jogelődje és az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság I. rendű érdekelt között 1975. június 4. napján létrejött megállapodás alapján a földhivatal 1990. április 5. napján használati jogot jegyzett be a felperes javára több ingatlanra.
- [3] A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú közigazgatási szerv) 2014-ben a felperes használati jogait törölte az ingatlanok vonatkozásában a Fétv. 108. § (1) bekezdése, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 94. § (5) bekezdése alapján.
- [4] A felperes kereseti kérelme alapján eljáró Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2019. február 6. napján kelt K.27.384/2018/10. számú ítéletével a fenti közigazgatási határozatokat hatályon kívül helyezte és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ítélet a törölt használati jogok visszajegyzése céljából új eljárás lefolytatására kötelezte a közigazgatási szervet.
- [5] A megismételt eljárás során a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatala a 2019. április 8. napján kelt 34642/2019.2015.01.10. számú végzésével megkereste a Soproni Járási Ügyészséget a Fétv. 108. § (4)–(5) bekezdése szerinti eljárás lefolytatása iránt, és ezzel egyidejűleg a használati jog visszajegyzésére irányuló eljárást az ügyészségi eljárás, illetve az az alapján indított esetleges per befejezéséig felfüggesztette.

- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró megyei kormányhivatal alperes a 2019. május 31. napján kelt 30063/1/2019. számú végzésével az elsőfokú közigazgatási szerv fenti végzését helyben hagyta. Végzésének indokolásában hivatkozott a Fétv. 108. § (4) és (5) bekezdéseire.
- [7] A felperes keresetlevelében előadta, hogy álláspontja szerint az alperes fenti végzése ellentétes a bírósági ítéletben foglaltakkal, illetve az Európai Unió Bírósága C-52/16. és C-113/16. számú egyesített ügyekben hozott ítéletével („SEGRO” Kft. és a Vas Megyei Kormányhivatal Sárvári Járási Földhivatala [C-52/16.], valamint Günther Horváth és a Vas Megyei Kormányhivatal [C-113/16.] között folyamatban lévő eljárások), a közösségi jog elsőbbségébe és a jogbiztonság elvébe ütközik.
- [8] 2. Az indítvány lényege szerint a jogalkotó azzal, hogy a Fétv. 108. § (5) bekezdésének a) pontjában akként döntött el egy a jogirodalomban és a bírósági gyakorlatban is vitás kérdést, hogy a jogi személy javára létesített használati jogot jogszabályba ütköző hibának tekintette, megsértette a jogbiztonság követelményét, a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, illetve a tulajdonhoz való jogot.
- [9] A használati jogok felperes javára történő bejegyzése időpontjában nem volt kifejezett jogszabályi tiltó rendelkezés arra vonatkozóan, hogy jogi személy javára nem lehet használati jogot alapítani, s az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni. A bejegyzés időpontjához képest 29 évvel később a jogalkotó – egyébként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezésébe ütközően – egyértelműen eldöntötte, hogy a jogi személy javára létesített használati jog bejegyzését jogszabályba ütköző hibának kell tekinteni. E jogalkotói döntés nem indokolható sem a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.), sem a Ptk., sem a bejegyzés időpontjában hatályos, a termőföldre vonatkozó jogszabály rendelkezéseivel, súlyosan sérti a jogbiztonság elvét, a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát és a tulajdonhoz való jogot is.
- [10] 2.1. A kezdeményezés számos alkotmánybírói határozat felhívása mellett hivatkozik az Alkotmánybíróság gyakorlatára a jogállamiságból levezethető jogbiztonság, a visszaható hatályú jogalkotás tilalma és a tulajdonhoz való jog tartalmát illetően. Ezek között szerepel a 25/2015. (VII. 21.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) is. A tulajdonhoz való jog állított sérelmével kapcsolatban utal az Európai Unió Bíróságnak több ítéletére és az Emberi Jogok Európai Bíróságának a gyakorlatára. Hivatkozik arra, hogy a felpereshez hasonló személyek általában véve zavartalanul élvezhették jogaikat, haszonélvezőként viselkedve, akár számos éven át. A jogcímköz kapcsolódó jogbiztonságot illetően megerősítette őket először is e jogosultságok ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése, továbbá a nemzeti hatóságok részéről észszerű határidőn belül e jogcímek semmisségének esetleges megállapítására és azok e nyilvántartásból való törlésére irányuló fellépés hiánya, végül az említett jogcímek fennállásának jogalkotási úton történő megerősítése, ugyanis a vitatott szabályozás előtt alig több mint egy évvel elfogadott, az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXIII. törvény kimondta e jogcímek 2033. január 1-jéig való fennmaradását.
- [11] 2.2. A kezdeményezés részletesen foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a jogi személy használati jogára milyen szabályozás vonatkozott a bejegyzés időpontjában, amikor a földről szóló 1987. évi I. törvény volt hatályban, megállapítja, hogy az nem tartalmazott a jogi személy termőföldre vonatkozó használati jogát illetően semmilyen tiltó vagy korlátozó rendelkezést. A bejegyzés időpontjában hatályos szabályozás kizárólag a külföldi jogi személyek tulajdonszerzése kapcsán tartalmazott korlátozó rendelkezéseket.
- [12] A bírói kezdeményezés a régi Ptk.-nak a használati jogáról szóló rendelkezése [165. § (1) bekezdése] felhívása mellett a „saját, valamint együttélő családtagjai szükségleteit” szövegrész kapcsán megállapítja, hogy első látásra valóban a természetes személyek használati jogát tételezte a törvény. A bírói gyakorlat azonban a régi Ptk. alapján is elfogadta a jogi személy használati joga tekintetében létesített megállapodásokat. E körben kiemelés érdemel a BH2000. 165. számú döntés. A Ptk. 5:159. § (1) bekezdése már egyértelműen rögzíti a jogi személy használati jogára vonatkozó szabályt, mely tartalmát tekintve megfelel a régi Ptk. alapján követett bírói gyakorlatnak.
- [13] A kezdeményezés utal arra, hogy a jogirodalom sem egységes a jogi személy használati joga megítélése kapcsán a régi Ptk. 165. § (1) bekezdésének szövegezése miatt. Azt állítja, hogy a jogirodalom és a bírói gyakorlat is inkább abba az irányba ment el a jogi személy használati jogával kapcsolatos jogértelmezési vitában, hogy a régi Ptk. 165. § (1) bekezdése nem kizárólag természetes személyek használati jogára vonatkozik, a törvényi rendelkezése értelmezhető jogi személyek kontextusában – mégpedig a Ptk. hatályos rendelkezései szerinti tartalommal.
- [14] A bírói kezdeményezés szerint megállapítható tehát, hogy a jogalkotó a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja esetében úgy tekintette a jogi személy javára bejegyzett használati jogot alaki vagy tartalmi hibának, amely az eredeti bejegyzése időpontjában hatályos jogszabályok alapján sem kerülhetett volna bejegyzésre, hogy egyrészt nem volt a termőföldre vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben olyan kifejezett tiltó vagy korlátozó rendelkezés, amely a jogi személy használati jogát érintette volna, másrészt a régi Ptk. 165. § (1) bekezdése jogirodalmi és bírói

- gyakorlatban irányadó értelmezése szerint használati jog jogosultja lehet jogi személy (ezt támasztja alá a Ptk. jelenleg hatályos szabálya is).
- [15] A jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelményét és a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát súlyosan sérti az a jogalkotói megoldás, amely 29 évvel a használati jog bejegyzését követően a bejegyzést önmagában a használati jog jogosultjának személye miatt tekinti hibának, miközben a jogosult személyére vonatkozóan sem a korabeli jogszabályok, sem a jelenleg hatályos Ptk. nem tartalmaznak tiltó, korlátozó rendelkezéseket. A jogalkotó a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontjával jogellenessé, hibává minősített egy olyan magatartást, amely a bejegyzés időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján jogszerűnek, hibától mentesnek volt tekinthető. A jelen esetben jogszerű magatartás (a használati jog létesítése és bejegyzése jogi személy részére) 29 évvel később történő jogellenessé nyilvánításáról van szó, amely esetben elmondható: a felperes a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el, nem kellett azzal számolnia, hogy 29 évvel később a jogalkotó jogellenessé nyilvánítja jogszerű magatartását. A felperes és a vele azonos helyzetben lévő jogi személyek a jogszerűség talaján állva létesítettek használati jogot termőföld vonatkozásában, s egészen az új magyar földforgalmi szabályozás hatálybalépéséig jogszerűnek is minősült a fenti magatartásuk.
- [16] A kezdeményezés szerint a haszonélvezeti jog diszfunkcionális alkalmazására vonatkozó alkotmánybíróági okfejtés az Abh.-ban a jelen esetben nem állja meg a helyét, tekintettel arra, hogy jelen perben a használati jogra vonatkozó szabályozás alkotmányossága a kérdés, illetve a bejegyzés időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján nem állapítható meg a jogi személy használati joga tekintetében kifejezett tiltó, korlátozó rendelkezés. A felperes vonatkozásában tehát fennáll a tulajdonhoz való jogának korlátozása, elvonása. Bár a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés együttes olvasata alapján megállapítható, hogy az a) pontba foglalt esetben a közigazgatási szervnek csak eljárásfelfüggesztési kötelezettsége van az ügyészség eljárására tekintettel, mely nem feltétlenül eredményezi a használati jog megvonását a felperes esetében, azonban önmagában az a kitétel, miszerint az a) pontban foglalt esetkör hibának tekintendő, sérti a jogbiztonság követelményét, a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát és a tulajdonhoz való jogot, ugyanis a bejegyzés időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a jog létesítése és bejegyzése nem tekinthető hibának, jogellenes magatartásnak. A kötelező felfüggesztés kapcsán a felperessel szemben olyan eljárás indulna, amelynek keretében egy korábbi jogszerű magatartását kellene „megvédenie” olyan jogszabályi rendelkezés miatt, amely azt 29 évvel később jogellenessé minősítette.
- [17] 3. az agrárminiszter az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján tájékoztatta az Alkotmánybírószágot az üggyel kapcsolatos álláspontjáról. A miniszter véleménye szerint a régi Ptk. fogalomhasználata alapján a használati joga korlátozott terjedelmű annak tárgyát és alanyát illetően is: a jogosult a dolgot csak a saját, valamint a vele együttélő családtagjai szükségleteit meg nem haladó mértékben használhatja, továbbá a használati jogának gyakorlását másnak nem engedheti át. Véleménye szerint a régi Ptk. szóhasználata, az alanyi kör ilyen mértékű leszűkítése, valamint a családtagokra, azon belül is csak az együttélő családtagokra korlátozása mind azt támasztja alá, hogy a jogalkotó eredeti célja is az lehetett, hogy ezt a jogosultságot csak természetes személyek részére tegye elérhetővé, a megszorító jellegű megfogalmazás pedig az analógia útján történő jogalkalmazásnak vet gátat. Termőföld esetében, mint ahogyan a szóban forgó esetben is, a használati joga kifejezetten a személyes szükségleteket kielégítő gazdálkodást biztosította, amely egy jogi személy esetében összeegyeztethetetlen a gazdasági célú, üzemi gazdálkodást jelentő, piacra való termeléssel, hiszen ez a természetes személy esetében is tilos. Ennek megfelelően, még ha a használati joga jogi személy javára alapítható is lett volna, az akkor sem biztosíthatott volna a működési szükségleteken felüli, üzleti tevékenység körébe tartozó joggyakorlást (a konkrét földeket tekintve legfeljebb a nádaratás jogát a saját épületek nádtetejének felújítása mértékéig).
- [18] A fentiek alapján a rendelkezés nyelvtani és szó szerinti értelmezése alapján is arra kell jutni, hogy a használati jogának jogosultja a régi Ptk. rendelkezése alapján értelemszerűen csak természetes személy lehetett, a jogi személyek esetében ez fogalmilag kizárt volt. Utalt arra, hogy az indítványban hivatkozott – és egyébként a témában született egyetlen – bírósági döntés azért sem tekinthető irányadónak, mert az annak alapjául szolgáló ügy tárgyát a Pesti Vigadó képezte, míg a jelen ügy tárgya termőföldön alapított használati jog, amely lényegesen más megítélés alá esik.
- [19] A visszaható hatályú jogalkotás tilalmával kapcsolatban a miniszter véleménye szerint a Fétv. 108. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések a haszonélvezeti jogot és a használati jogát nem a keletkezésük időpontjára visszamenőleg, hanem a jövőre nézve szüntették meg. Tették mindezt annak ellenére, hogy a használati jogának jogi személy javára történő alapítása a régi Ptk. 165. §-ában foglalt rendelkezések helyes értelmezése alapján eleve érvénytelen volt, tehát joghatások kiváltására se lehetett volna alkalmas.

- [20] A vélemény szerint, ha abból – a kiterjesztő értelmezésből – kell kiindulni, hogy a tulajdonjog védelme a használat jogára is kiterjed, akkor a kérdéses időpontban a védett jogi tartalmat a régi Ptk. 165. §-a határozta meg, amely csak a természetes személyek és együttélő családtagjaik személyes szükségletei kielégítése érdekében történő használatot jelentette.

II.

- [21] 1. Az Alaptörvény felhívott szabályai:
„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.
(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”
- [22] 2. A Fétv. támadott és további érintett rendelkezései:
„108. § (1) A 2014. április 30-án fennálló, határozatlan időre vagy 2014. április 30-a után lejáró, határozott időtartamra nem közeli hozzátartozók között szerződéssel alapított haszonélvezeti jog továbbá használat joga 2014. május 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.
(2) Semmis a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló olyan szerződés, amelyet az (1) bekezdésben meghatározott időtartamig fennálló haszonélvezeti jog jogosultja a haszonélvezeti jog megszűnését követő időtartamra kötött.
(3) Az (1) bekezdésben meghatározott időtartamig fennálló haszonélvezeti jog jogosultja által a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény hatályba lépése előtt létesített, a föld használati jogosultságának átengedéséről szóló szerződés 2014. szeptember 1-jén a törvény erejénél fogva megszűnik.
(4) Ha a bíróság döntése alapján az (1) bekezdés alapján megszűnt jog visszaállítása szükséges, azonban ezen jog alaki vagy tartalmi hiba folytán az eredeti bejegyzése időpontjában hatályos jogszabályok alapján sem kerülhetett volna bejegyzésre, az ingatlanügyi hatóság értesíti az ügyészt és az eljárását az ügyész vizsgálata és az az alapján indított per befejezéséig felfüggeszti.
(5) A (4) bekezdés szerinti hibának kell tekinteni, ha
a) a használat jogának jogosultja jogi személy,
b) a haszonélvezeti jog vagy a használat joga az ingatlan-nyilvántartásba 2001. december 31-ét követően került bejegyzésre jogi személy vagy nem magyar állampolgár jogosult javára,
c) a haszonélvezeti jog vagy a használat jogának bejegyzése iránti kérelem benyújtásakor az akkor hatályos jogszabályok alapján a jog megszerzéséhez más hatóság által kiadott igazolás vagy engedély volt szükséges, és ezen okiratokat az ügyfél nem nyújtotta be.”

III.

- [23] Az indítvány nem megalapozott.
- [24] 1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 25. és 52. §-ában előírt feltételeknek eleget tesz {vö. 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [8]–[24]; 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]; 3064/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [8]–[13]}. A bírói kezdeményezés szerint a támadott szabályt az eljárásban alkalmazni kell, az eljárás felfüggesztése megtörtént, és az indítvány a megsemmisítés jogkövetkezményére is kiterjedő alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt érdemben bírálta el.
- [25] 2. Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy a támadott szabály ellentétes-e az Alaptörvényben biztosított tulajdonhoz való joggal. Az Alaptörvény az alapvető jogok és kötelezettségeknek csak a lényeges szabályait alkotja meg, a részletes szabályok meghozatalára az Alaptörvény – az I. cikk (3) bekezdése keretei között – a törvényhozót hatalmazza fel. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a tulajdonhoz. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését eddig több alkotmánybírósági határozat értelmezte. Eszerint „[a] tulajdon

jogi fogalmát és tartalmát általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem a más jogi normák határozzák meg. Az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát ugyanakkor az Alaptörvény alapján kell megállapítani. Ez az ellentmondás nehézséget jelent a tulajdonként védett jogosítványok meghatározásakor. Az ellentmondás úgy oldható fel, hogy az Alaptörvény tulajdonhoz való alapjogként a jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványokat védi: a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján általában köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői” {25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [55]}. Az Alaptörvény tulajdonhoz való jogként védi azokat a további jogosultságokat, melyeket az Alkotmánybíróság az egyes esetek eldöntése kapcsán más alapvető jogok és alkotmányos értékekkel együtt szemlélve még a tulajdonjog alkotmányos védelmi körébe vont [pl. a pénzügyi lízingbevevő tulajdonosi várománya, 15/2014. (V. 13.) AB határozat]. Ebből következik, hogy a korábban tulajdonként megszerzett (és így az alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló) vagyoni jogi igényeket védi az Alaptörvény XIII. cikke. Ezt erősítette meg a 3048/2013. (II. 28.) AB határozat (Indokolás [39]) is: „Az Alkotmánybíróság a vagyoni értékű jogok tekintetében kialakított gyakorlatában főként a társadalombiztosítási jogviszonyokkal összefüggő szolgáltatásokkal és várományokkal kapcsolatban állapította meg az alkotmányos tulajdonvédelem fennálltát.”

- [26] A jelen esetben éppen az kérdéses, hogy az indítványra okot adó ügyben a jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványról van-e szó. Más megfogalmazásban: a jogi személy termőföldön szerezhetett-e használati jogot. A bírói kezdeményezésben is szerepel, hogy ez a kérdés a régi Ptk. alapján vitatott volt, és a bírói gyakorlat az alapítványok és a társadalmi szervezetek használati jogát ismerte el.
- [27] Habár az Alkotmánybíróságnak nem feladata a jogszabály-értelmezés, hacsak azt nem alkotmányjogi kérdés megválaszolása teszi szükségessé, a jelen esetben mind az indítvány, mind a Fétv. kifogásolt szabályához kapcsolódó indokolás megkerülhetetlenné teszi a jogszabályoknak az indítvány elbírálásához szükséges mértékű áttekintését. Az indokolás szerint „[a]z Európai Bíróság SEGRO ügyben hozott C-52/16. és C-113/16. számú egyesített ügyekben hozott ítéletében a haszonélvezeti jogosultságok ex lege megszüntetésére vonatkozó magyar szabályozást az uniós joggal ellentétesnek ítélte meg. Ugyanakkor a haszonélvezeti jogosultságok csalárd módon történt megszerzése vonatkozásában továbbra is indokolt biztosítani a fellépés lehetőségét, amelyre nézve eseti vizsgálati eljárás kialakítása szükséges. Ha az ingatlannyilvántartási hatóság a visszajegyzési eljárás során észleli, hogy a haszonélvezeti jog alapítása valamely körülmény miatt nem volt szabályos, akkor értesítenie kell az ügyészt, aki pert indíthat a szerződés semmisségének megállapítása céljából. Ilyen körülmények, ha a használat jogát jogi személy szerezte meg, hiszen a [rég]i Ptk. ezen jogosultságot csak természetes személy javára biztosította, vagy ha a kifejezett törvényi tilalom 2002. január 1-jei hatályba lépését követően került sor a haszonélvezeti jog jogi személy vagy nem magyar állampolgár javára történő ingatlannyilvántartási bejegyzésére (hiszen a jog a bejegyzés és nem a szerződés kelte időpontjával jön létre), vagy ha a bejegyzéskor hatályos jognak nem felelt meg a szerződés (például nem került benyújtásra valamely akkor szükséges hatósági engedély). Az ingatlan-nyilvántartási hatóság a visszajegyzési eljárást az ügyész által indított per idejére felfüggeszti.”
- [28] Eszerint a Fétv. módosítása a SEGRO-ügyben hozott ítélet után felmerült kérdést dönt el törvényhozói értelmezéssel. A SEGRO-ügyben hozott ítélet nem vizsgálta az 1992 előtti magyar jogot, és nem vizsgálta azt sem, hogy a régi Ptk. használati jogról szóló rendelkezése (165. §) hogyan alkalmazható ingatlanra, és ezen belül vonatkozik-e a mezőgazdasági földekre. A régi Ptk. 165. §-a az Európai Unió Bíróságának ítéletében nem szerepel. Tételes jogi háttér nélkül abból következtettek arra, hogy gazdaság társaság szerezhetett üzemi, üzleti célra termőföldet, hogy ezt a tilalmat 2002. január 1-től kifejezetten tartalmazta a földtörvény. Másrészt a Fétv. új szabályai az ítéletnek törekszenek eleget tenni azzal, hogy bírósági útra terelik a csalárdnak tartott szerződések megítélése körüli vitát.
- [29] 2.1. A konkrét ügyben a használati jog bejegyzése alapjául szolgáló szerződés – a kezdeményezés adatai szerint – a földről szóló 1967. évi V. törvény (a továbbiakban: 1967-es földtörvény) hatálya idején keletkezett. A törvény egyebek között az állam és a szocialista szervezetek földhasználatát szabályozta. A tartós földhasználatról az 1976. évi 33. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: 1976-os tvr.) szólt. A 2. § (1) bekezdése szerint „földet termelés és más gazdasági tevékenység [...] vagy építés céljára magánszemélyeknek, illetőleg jogi személyeknek tartós használatba lehet adni.” A szabályozás egyes elemei különbséget tettek a személyi tulajdon és személyi földhasználat, valamint az üzemi, termelési célú földhasználat között. Az előbbi a személyes, családi szükségletek kielégítését szolgálta („saját szükségleteit meg nem haladó mértékű” használat), az utóbbi a termelési eszközökkel való rendelkezés állami monopóliumát érvényesítette a termelési, üzleti, üzemi célú földhasználat során is. Erre a használati jogra nem a régi Ptk., hanem a földjogi rendelkezések vonatkoztak. Ugyanakkor a „jogi személy” fogalom az 1967-es földtörvény és az 1976-os tvr. szabályozási keretei között az állami, társadalmi szervezet, a szövetkezeteket jelentette, és a régi Ptk. sem tért el ettől. Figyelmet érdemel, hogy a használat jogát a régi Ptk.

- a kihirdetésétől a hatályvesztéséig ugyanúgy szabályozta: „A használat jogánál fogva a jogosult a dolgot a saját, valamint együttélő családtagjai szükségleteit meg nem haladó mértékben használhatja és hasznait szedheti. A használat jogának gyakorlása másnak nem engedhető át.”
- [30] A földről szóló 1987. évi I. törvény – amely az indítványra okot adó ügyben a kezdeményezés szerint az 1990. április 5-i bejegyzés idején hatályban volt – nem változtatott azon a koncepción, amely az ingatlanok közül a termőföldre más szabályokat érvényesített, és míg az előbbieknél engedte „jogi személyek” tulajdon- és használati megszerzését [6. § (1) bekezdés], addig a mezőgazdasági termelésnél, erdőgazdálkodásnál a termőföld tulajdonlását és használatát a mezőgazdasági nagyüzemhez kötötte. Ebben az időszakban nincs, és nem is lehetett olyan jogi rendelkezés, amely gazdasági társaságot termelési, üzemi, üzleti célú termőföldtulajdon- vagy használati jog megszerzésére jogosította volna fel: új gazdasági társaságok 1989. január 1-jét követően alakulhattak.
- [31] 2.2. A bírói kezdeményezésre okot adó ügyben született határozatokból kitűnik, hogy az alapügyben szereplő jogvita az eredeti megszerzés megszerzésére vonatkozik, és nem az alapügyben szereplő használati jog általános érvényű megszüntetésére. A földtörvények tiltják és tiltották azt, hogy gazdasági társaság termőföldön termelési célra tulajdonjogot szerezzen.
- [32] A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) a külföldi magánszemélyeket kizárta abból a lehetőségéből, hogy termőföld és védett természeti terület tulajdonjogát megszerezzék. A belföldi jogi személyek tulajdonszerzésének hasonló megtiltása a tőkeerős belföldi társaságoknak a termőföld monopolizálására irányuló törekvéseit akadályozza. A használati jogot illetően, bár a Tft. 2002. január 1-jei módosítása zárta ki szövetszerűen azt, hogy jogi személyek számára mezőgazdasági földterületen haszonélvezeti jogot lehessen létesíteni, az indítványra okot adó ügyben szereplő időpontokban, 1975. június 4-én és 1990. április 5-én és később sem volt olyan előírás, amely lehetővé tette volna, hogy gazdasági társaságok termelési céllal termőföldre használati jogot alapítsanak.
- [33] A Fétv. 108. § (4)–(5) bekezdése a régi Ptk. és a korábbi földtörvények alapján vitássá vált jogértelmezési kérdést döntött el. Ennek az a lényege, hogy a tulajdonszerzési tilalomba beleesik-e az olyan használati jog alapítása, amely tulajdonjogi jellegű földhasználati jogcímet keletkeztet, és önmagában a régi Ptk. lehet-e alapja ilyen jog alapításának. Azt, hogy valamely használati jog tulajdon jellegű földhasználati jog-e, a használati jog keletkezése, időtartama, megszűnése esetei, a szerződés egyéb tartalmi elemei (vételi jog, elővásárlási jog stb.) alapján lehet a konkrét eset vizsgálatával megállapítani. Van olyan nézet, amely tulajdoni jellegű földhasználati jogcímenek tartotta a kezelői jogot, a tartós földhasználatot, a termelés céljára szolgáló földterület tartós használatát. Vitatott, hogy a tulajdon különböző személyek által gyakorolt részjogosítványai, ezek között használati jogok a tulajdonossal szemben általánosságban alaptörvényi védelmet élvezhetnek-e, illetve a használati jogok az Alaptörvény tulajdonvédelmi szabálya alá tartozhatnak-e. A jellemzően hosszú távra vagy „életre” szóló, esetleg örökölhető használati jogok (állami, önkormányzati lakások bérlete) alaptörvényi tulajdonvédelemhez hasonló védelem alatt állhatnak az illetéktelen állami beavatkozással szemben.
- [34] Figyelmet érdemel, hogy a „Bizottsági értelmező közlemény a termőföld megvásárlása és az uniós jog kapcsolatáról (2017/C 350/05)” elnevezésű irat szintén abból indul ki, hogy a használati vagy ellenőrzési jog a földvásárlással azonos fogalom. A termőföld haszonélvezeti vagy használati joga a konkrét tartalmától függően a tulajdonosi pozíciót megközelítő jogosultságokat biztosít a haszonélvező, használó számára. Ezért lehetett alapos okkal feltételezni, hogy a termőföldön fennálló haszonélvezeti, használati jogok ex lege törlése az ingatlannyilvántartásból, a tulajdonszerzési tilalom megkerülése elleni védekezés. Életszerű, hogy az évtizedekre szóló vagy „örökös” használati jog a tulajdon megszerzését készíti elő a csatlakozási szerződés által biztosított átmeneti időszak lejártát követően.
- [35] A tilalom megkerülésére szolgált egy, a régi Ptk. értelmezésétől függően létező joghézag felhasználása, vagy a régi Ptk.-ban implicit létező tilalom figyelmen kívül hagyása.
- [36] A tulajdonszerzési tilalom megkerülésére irányuló gyakorlat elleni fellépést említi az Abh. is. Eszerint „szükséges volt rendelkezni a közbeszédben az ún. »zsebszerződésekként« emlegetett jogi konstrukciók hatályosulásának megakadályozásáról, arról tehát, hogy a korábbi tulajdonszerzési tilalmak és korlátozások megkerülésére létesített jogviszonyok alapján ne lehessen tovább jogot, követelést vagy bármely igényt érvényesíteni.”
- [37] Jóllehet, a Fétv. 108. § (1) bekezdése hatályban van, a SEGRO-ügyben hozott ítéletet követően a 108. § kiegészült. Ennek része az az előírás, amely már kifejezetten a korlátozást tartalmazó tilalom megkerülésére létrejött megállapodásokra vonatkozik. Eszerint a hatóságnak meg kell keresnie az ügyészt a szükséges eljárás lefolytatása érdekében.
- [38] Amint a bírói kezdeményezés is utal rá, ismét emlékeztetni kell arra: önmagában a régi Ptk. alapján értelmezést igénylő kérdés volt, hogy jogi személy szerezhette-e használati jogot ingatlanon. A kezdeményezésben említett

- bírói gyakorlat (például a BH2000.165. számon közzétett eseti döntés) úgy értelmezte a régi Ptk.-t, hogy alapítvány és társadalmi szervezet alanya lehet ingatlanra vonatkozó használati jognak. Habár nem volt a régi Ptk.-ban olyan kifejezett, szövegszerűen tiltó, formális szabály, amely a használati jog szerzését jogi személy számára ingatlanon általánosságban, vagy ezen belül a termőföldön, tiltotta volna, ez tartalmilag tilos volt a régi Ptk. 165. §-a alapján, és e mellett olyan szabály sem volt, amely a termőföldre ezt a szerzést kifejezetten megengedte volna. Sőt, a Tft. idején, amikor az visszautalt a régi Ptk.-ra, amely a használati jogot a jogosultnak „a saját, valamint együttélő családtagjai szükségletei” mértékéig korlátozta, kizárta, hogy gazdasági társaságok általánosságban, e szabály alapján termőföldet szerezzenek [11. § (2) bekezdés]. A földtörvények mindig abból az elvből indultak ki, hogy „a föld azé, aki megműveli”. Más személyek földhasználatát a földtörvények a kezelői jog, a tartós földhasználat, a haszonbérlet útján tették lehetővé. A haszonbérlet időtartamát is a Tft. legfeljebb tíz évben határozta meg [13. § (2) bekezdés].
- [39] A támadott rendelkezés azt a jogértelmezési kérdést döntötte el, hogy jogi személy (bizonyos közjogi személyek, például Magyar Állam, önkormányzat kivételével, amelyeknek a tulajdonszerzése is megengedett volt, 6. §) szerezhett-e üzemi tevékenység céljából használati jogot termőföldön a régi Ptk. 165. §-a alapján.
- [40] Ezt erősíti a Tft. 2002. január 1-jei módosítása (2001. évi CXVII. törvény 5. §-a) indokolása is. Ez határozottan jelezte, hogy arra a bírói gyakorlatnak a törvényhozói akaratot nem teljesen figyelembe vevő új iránya miatt van szükség: „A [rég]i Ptk.] tiltó rendelkezése hiányára hivatkozó bírói gyakorlat alapján nincs akadálya annak, hogy termőföldre vonatkozóan szerződés alapján jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet alapítson haszonélvezeti, vagy használati jogot. A jogviszonyra a [rég]i Ptk. szabályai az irányadók, így magánszemélyek esetében nincs korlátozás a mezőgazdasági rendeltetésű föld területének nagyságára vonatkozóan. A [rég]i Ptk. törvényi rendelkezéseire figyelemmel – nevezetesen, hogy a haszonélvezet és a használat természetes személyhez kötődő olyan személyes szolgálat, amely mindig csak korlátozott időre szól és legfeljebb a jogosult élete végéig állhat fenn –, továbbá a haszonélvezet és a használat jogi rendeltetésére tekintettel, a törvény korlátozó rendelkezései kijátszásának megakadályozása érdekében a törvény szerint a haszonélvezet és használat jogának szerződéssel való alapítására a tulajdonszerzést korlátozó rendelkezéseket kell alkalmazni.” Az indoklás kifejezetten utal arra, hogy a már maga a módosítás is csak a régi Ptk. 165. §-ának az értelmezése, és ennek a megerősítése a Tft.-ben.
- [41] Az Abh. megállapította, hogy a Fétv. 108. § (1) bekezdése nem ellentétes az Alaptörvénnyel, a tulajdonszerű vagyoni jogok ex lege megszüntetése nem ütközik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe. A Fétv. új szabályai – szemben a Fétv. 108. § (1) bekezdésében foglaltakkal – közvetlenül nem szüntetnek meg jogot. Azt teszik lehetővé a bíróság számára, hogy az eset sajátosságaira figyelemmel, objektív bizonyítékokat alapul véve esetről esetre vizsgálatot folytasson az érintett személyek visszaélészerű vagy csalárd magatartásának figyelembevételével. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja nem sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését.
- [42] 3. A visszaható hatály tilalmával összefüggésben a bírói kezdeményezésben megjelenő álláspont azon alapul, hogy a jogi személyek termőföldszerzése használatra lehetséges volt, mégpedig a régi Ptk. alapján. A bírói kezdeményezés ezt a kérdést részletesen vizsgálja.
- [43] A használati jogok 2014. május 1-jén megszűntek a jövőre nézve, és nem visszaható hatállyal. Az új rendelkezések a megszűnt jog visszaállításának akadályozását célozzák, feltéve, hogy a használati jog megszerzése az eredeti bejegyzés időpontjában is hibában szenvedett. Igaz, hogy a 108. § (4) bekezdés és az (5) bekezdés minden pontja ezt a múltbeli helyzetet értékeli újra, de nem változtatja meg a múltban a keletkezett jogokat. Az az ügy érdeméhez tartozó kérdés, hogy jogi személy a régi Ptk. alapján szerezhett-e a személyes, családi szükségleteit meghaladó mértékben – vagyis termelési, üzemi, üzleti célú – használati jogot termőföldön. Más megfogalmazásban: a visszaható hatálynál kulcskérdés, hogy a régi Ptk. lehetővé tette-e a személyes, családi szükségleteket meghaladó, vagyis termelési célú földszerzést. Ha nem, akkor a jogszerzés eleve jogsértő volt, és a törvény csak ennek a jogsértésnek a jogkövetkezményeit alkalmazza a jövőre nézve.
- [44] Az indítványozó és a bíróság is abból indult ki, hogy nem volt tiltó szabály a használati jog megszerzésére. Az Alaptörvény alapján nem az a kérdés, hogy volt-e tiltó szabály, hanem hogy volt-e olyan szabály, amelynek alapján törvényes volt a jogszerzés. A régi Ptk. használati jogra vonatkozó rendelkezését a bíróság korábban az alapítványokra és a pártokra/társadalmi szervezetekre terjesztette ki, de még a bírói kezdeményezés sem hoz fel olyan döntést, amely a termőföld üzemi célú megszerzésére alkalmazta volna a személyes, családi szükségletre használati jogszerzés szabályát. Az alapítványnál, társadalmi szervezetnél értelmezhető a személyes szükséglet, de gazdasági társaságnál, termőföldnél nem. A Magyar Népköztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény eredetileg a tulajdon tárgyának a funkciója szerinti megkülönböztetést tartalmazott, a régi Ptk. használati jogra

vonatkozó szabályai ezt tükrözték, és a szabályozás változatlan maradt a rendszerváltozást követően is, vagyis a használatot a személyes szükségletéhez kötötte.

- [45] A jelen ügyben a határozat és az agrárminiszter véleménye is abból indul ki, hogy a régi Ptk. alapján nem volt lehetőség termőföld használatának jogi személy általi megszerzésére, ez a tulajdonszerzési tilalom megkerülése, ami attól, hogy tömeges volt, és hosszú ideig tartott, még nem volt jogszerű eredetileg sem. Az Európai Unió Bíróságának ítélete ezzel kapcsolatban annyit rögzít, hogy nem volt tilalom, de a régi Ptk. korlátozó szabályát, amin a használati jog szerzése egyáltalán alapulhatott, már nem idézi, mivel ilyen nem is létezik.
- [46] Az Alaptörvény B) cikkének sérelmére vonatkozó érveléssel kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja nem tartalmaz valódi visszaható hatályú rendelkezést. Igaz, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokra, a folyamatban lévő eljárásokra vonatkozik, ugyanakkor nem nyilvánít valamely magatartást utólag jogellenessé, és a hatálybalépését megelőző időre nem állapít meg vagy tesz terhesebb kötelezettséget. A Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja a gyakorlati jogalkalmazásban előforduló jogértelmezési kérdést tisztázta jogalkotói jogértelmezéssel a jövőre nézve. Nem ismerhető fel ezért benne visszaható hatályú jogalkotás. Az Alkotmánybíróság ezzel azonosan döntött a 3224/2019. (X. 11.) AB határozatában hasonló törvényhozói jogértelmezést vizsgálva (Indokolás [61]). Az Alkotmánybíróság a jogértelmezés hasonló eszköze, a normatív erővel bírói jogegységi határozat intézményéről is már megállapította: a jogegységi határozat mint alkotmányos intézmény mindig múltbéli történeti tényállások alapján kerül meghozatalra, ez azonban önmagában visszaható hatályt nem eredményez [2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [48]]. A jogalkalmazó és a jogalkotó a jogegységet szolgáló értelmező tevékenysége a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával közvetlen összefüggésben nincs [7/2015. (III. 19.) AB határozat, Indokolás [43]]. A jogalkalmazói gyakorlatból leszűrt jogalkotói (törvényhozó általi) autentikus jogértelmezés a bíróságokra és az érintett szerződő felekre általánosan kötelező. Általában a jogértelmezés a jogszabály eleve adott tartalmát tárja fel, így ezzel kapcsolatban a visszaható hatály nem is értelmezhető [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [96]].
- [47] 4. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal a 2012. évi ellenőrzési tervének 11. pontja alapján vizsgálatot folytatott „A Fertő-tavi Nádgazdasági Zrt. privatizációjának, a privatizációhoz kötődő szerződéseknél, valamint az állami vagyonnal való gazdálkodásának ellenőrzése” tárgyában.
- [48] A Hivatal a vizsgálat során megállapította, hogy a Zrt.-t 2006-ban privatizálták. A vizsgálat során megállapítást nyert továbbá, hogy a Zrt. részére a nád ingyenes kitermelését és hasznosítását lehetővé tevő használati jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére jogszabálysértő módon került sor, ezért a Hivatal javasolta, hogy az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság és a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság mint vagyongazdálkodók kezdeményezzék a Zrt.-nél a használati jog ingatlan-nyilvántartásból történő törlését. Ennek eredményeként a vagyongazdálkodók 2014. június 27-én pert indítottak a használati jog törlése iránt.
- [49] A bírói kezdeményezésből nem derül ki, hogy az indítványra okot adó ügyben érintett gazdasági társaság javára a használati jog bejegyzése jogszerű volt-e 2006-ban. 2002. január 1-jétől a Tft. már szövegszerűen is kizárta, hogy jogi személyek számára mezőgazdasági földterületen haszonélvezeti jogot lehessen létesíteni.
- [50] Azt az eljáró bíróságnak kell eldöntenie, hogy az előtte folyamatban lévő perben milyen jogszabályt kell alkalmaznia. A konkrét ügyben a bírói kezdeményezés szerint a hatóság alkalmazta a Fétv. bíróság által vitássá tett szabályát. Nem lehet kizárni, hogy a bírósági felülvizsgálat során is a Fétv. új szabályát alkalmazni kell. A konkrét ügy azonban még nem a visszajegyzés vagy annak megtagadása jogszerűségéről szól, hanem arról, hogy volt-e helye az eljárás felfüggesztésének. Ettől független kérdés, hogy a használati jog visszajegyzésének lesz-e akadálya, akár a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja, akár más szabály alapján, amelyről az általános hatáskörű bíróságnak kell döntenie.

IV.

- [51] 1. Habár az Alkotmánybíróság az indítványnak nem adott helyet, az indítványozó bíró alapos okkal kezdeményezte a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja vizsgálatát. Az Alaptörvény érvényesülése ugyanis csak így volt biztosítható.
- [52] Az Abtv. 46. § (3) bekezdés szerint az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. A Fétv. 108. § (4)–(5) bekezdése a SEGRO-ügyben hozott ítéletet követően lépett hatályba, célja a hozzá fűzött indokolás értelmében a 108. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanná

- válásának orvoslása. Az indítvány elbírálásához az Alkotmánybíróság áttekintette a támadott rendelkezés jogi környezetét, és ennek során észlelte, hogy ehhez elválaszthatatlanul hozzátapad a Kúria 5/2019. számú közigazgatási elvi határozata és a 11/2019. számú közigazgatási elvi határozata.
- [53] A Kúria az ítélet alapján az 5/2019. számú közigazgatási elvi határozatban megállapította, hogy a Fétv. 108. § (1) bekezdése ellentétes az uniós joggal, ezért az uniós jog elsőbbségének elvéből következően az uniós joggal ellentétes tagállami szabályozást figyelmen kívül kell hagyni, nem lehet alkalmazni. A Kúria 11/2019. számú közigazgatási elvi határozata pedig a Fétv. 108. § alkalmazását kiterjesztette a nem európai uniós jogi érintettségű helyzetekre is. A Fétv. 108. § (1) bekezdése alkalmazásának a mellőzése – a kúriai elvi határozatok ezt írják elő – konkrét esetekben akadály lehetne az Alkotmánybíróság jelen ügyben hozott, az indítványt elutasító döntése érvényesülésének. A Kúria elvi határozatai minden bíróság által kötelezően alkalmazandók, 2020. július 1-jét követően, mint közzétett határozat, a Kúriát is kötelezi. Tekintettel arra, hogy a Fétv. 108. § (1) bekezdése jelenleg hatályban lévő törvény, az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek, az Alkotmánybíróság a jelen ügyben szükségesnek látja feloldani azt az ellentmondást, amely az uniós jog elsőbbsége és az Alaptörvény R) cikk (1) és (2) bekezdése között a bírói értelmezések következtében kialakult.
- [54] Az Alkotmánybíróság a 2/2019. (I. 23.) AB határozatban már megállapította, hogy az európai uniós jog kötelező ereje nem magától ered, hanem az Alaptörvény E) cikkén alapul, és nem írja felül az Alaptörvény R) cikk (1) bekezdését, amely szerint „[a]z Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.” A határozat indokolásának [24] bekezdése szerint „[m]int ezen szerződések urai, a tagállamok nemzeti, érvényesülésről szóló aktusai, végső soron a tagállami alkotmány keretei határozzák meg azt, hogy az uniós jog az adott tagállamban mennyiben élvez elsőbbséget a tagállam saját jogával szemben.” Az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdése értelmében az Európai Unió joga megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt. Ezeket általános jelleggel alkalmazni kell, és az Európai Unió Bíróságának az értelmezését is el kell fogadni a fenti keretek között.
- [55] 2. Az Európai Bíróság SEGRO-ügyben hozott ítélete az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 63. cikkét alkalmazta. Eszerint „[a]z EUMSZ 63. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló tagállami szabályozás, amelynek értelmében a mezőgazdasági földterületen korábban létesített olyan haszonélvezeti jogok, amelyek jogosultjai e földterületek tulajdonosának nem közeli hozzátartozói, a törvény erejénél fogva megszűnnek, és azokat az ingatlan nyilvántartásból törölni kell.” Az ítéletet olyan ügyben hozták, amelyben lényeges elem volt a tőke szabad áramlása a tagállamok között, továbbá külföldi háttérű gazdasági társaság volt érintett a konkrét ügyben. Az ebben az ügyben érintett használati jog kérdése ugyanakkor nem képezte a SEGRO-ügy tárgyát.
- [56] Az ítélet után hozott, arra hivatkozó 11/2019. számú közigazgatási elvi határozat az ítéletet kiterjesztette más típusú jogvitákra is: „A felperes esetében a fordított diszkrimináció kizárólag abban az esetben kerülhető el, ha – hasonlóan az uniós jog hatálya alá tartozó jogalanyok esetéhez – a Kúria ebben az esetben is követi az EUB ítéletét, és a haszonélvezeti jog automatikus törlésére vonatkozó Fétv. 108. § (1) bekezdésének és az Inyvtv. 94. §-ának az alkalmazásától eltekint” (a határozat [24] bekezdése). Az elvi határozat olyan jogvitát döntött el, amelyben európai uniós elem nem szerepel.
- [57] A SEGRO-ügyben hozott ítéletre hivatkozva tehát az abban megjelenő jogértelmezést a Kúria kiterjesztette más, az EUMSZ 63. cikkével kapcsolatba nem hozható tényállásokra is. „A Kúria a magyar állampolgárok esetében sem találta megalapozottnak az Fétv. 108. §-ára tekintettel a haszonélvezeti jog ex lege törlését, irányadónak tekintette e körben az EUB döntését” (a határozat [26] bekezdése). A Kúria ezáltal eltekintett a Fétv. hatályban lévő 108. § (1) bekezdése alkalmazásától az EUMSZ 63. cikke hatókörén kívüli esetben.
- [58] 3. Érvényes és hatályos magyar jogszabály alkalmazhatóságát, illetve alkalmazandóságát – mindenkire kiterjedő hatállyal – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a)–c) pontjai szerint – a jogalkotó aktusán kívül – csak az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése szüntetheti meg, a bíróság ilyen tartalmú döntését az Alaptörvény kizárja. Az Európai Unió valamely jogi aktusának a vele kollízióban álló magyar jogszabállyal szembeni érvényesülése érdekében a bíróság az általa elbírálendő konkrét, európai uniós jogi relevanciával bíró ügyben és kizárólag az abban érintett felekre kiterjedő jogi hatállyal jogosult a magyar jogszabály alkalmazását félretéve az Európai Unió jogi aktust alkalmazni, az Alaptörvény E) cikkének (1)–(3) bekezdései alapján.
- [59] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Európai Unió tagállamaiban egységesen alkalmazandó konkrét jogi aktus hiányában az Európai Unió Bírósága ítéletének kiterjesztő értelmezésével hatályos törvényt nem hagyhat figyelmen kívül a bíróság. Erre sem az Európai Unió joga, sem az Alaptörvény nem hatalmazza fel. Éppen ellenkezőleg: az Alaptörvény hetedik módosítása az R) cikk (4) bekezdésében az állam minden szervének, így

a bíróságoknak is kötelességévé teszi hazánk alkotmányos önzonossága védelmét. Hatályban lévő törvény alkalmazását általános hatáskörű bíróság az európai uniós jog kiterjesztő értelmezésével nem tagadhatja meg, a hazai jogot nem teheti félre.

- [60] A hatályos hazai jog alkalmazásának indokolatlan mellőzése sérti az Alaptörvény B) cikkében deklarált jogállamiság elvét is. Az Alkotmánybíróság a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban elvi érveléssel kimondta, hogy „[a] bírói függetlenségnek nem korlátozza, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel” {Indokolás [23], megismételte a 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [27]}. A hatályos hazai jog önkényes mellőzése tehát alaptörvény-ellenes, bármilyen okból is történjék, így arra az uniós jog indokolatlan alkalmazása vagy vélt, de valójában nem létező kollízió feloldása sem ad lehetőséget.
- [61] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a vizsgált jogszabály, a Fétv. 108. §-a tekintetében az Alaptörvény B) cikkéből, E) cikk (2) és (3) bekezdéséből, valamint az R) cikk (1), (2) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményként állapította meg, hogy a bíróság európai jogi érintettség hiányában a magyar jog alkalmazását nem mellőzheti. Az Alaptörvény 28. cikke előírja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezését. Az alkotmányos követelmény figyelembevétele ezért a bíróságok számára nemcsak a vizsgált esetben, hanem általában is irányadó. Ezzel kapcsolatos kétség esetén indokolt a hazai jogszabályt érintő bírói kezdeményezést benyújtani az Alkotmánybírósághoz, mert csak ebben az esetben kerül az Alkotmánybíróság abba a helyzetbe, hogy az esetleges kollíziót feloldja.
- [62] 4. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcher né dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [63] Támogatom a határozat rendelkező részét, de az indokolásában szükségesnek láttam volna kitérni az uniós jog terjedelmének a kérdésre annak kapcsán, hogy ebben a ügyben a hazai jog félretétele merült fel az uniós jog ellenkező szabályozása esetén.
- [64] Ki kell emelni a hazai jog Alkotmánybíróság általi védelmének fontosságát az uniós jognak alárendelni törekvő jó néhány rendes bíróság döntésével szemben, melyek az uniós alapszerződésen túl egy szélesebb uniós jogi felfogást alkalmazva teszik ezt. Az elmúlt években ugyanis az Unió föderalista erői részéről az uniós jogot illetően olyan kiterjesztő felfogás is elterjedt a bírák egy része között – mind itthon, mind más tagállamokban is –, mely az alapszerződésben elismert uniós jogforrásokon túl a luxemburgi bírák egyedi döntéseit is, túlmenve azok egyedi döntési hatásain, mint általános uniós jogot igyekeznek alapul venni. Ez sérti a Magyar Állam által az Alaptörvény E) cikkében vállalt alávétésének terjedelmét, különös tekintettel arra, hogy e cikk (3) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy uniós jogi általános magatartási szabályt csak az alapszerződés által engedett keretek között ismer el az Alaptörvény: „Az Európai Unió joga – (2) bekezdés keretei között – megállapíthat kötelező, magatartási szabályt.”
- [65] Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak egyrészt fel kell lépni az ellen, hogy az uniós jogi szabályokat egyes magyar rendes bíróságok alaptörvény-ellenesen a hazai jog háttérbe szorítására használják fel, de másrészt módot kell találni arra is, hogy a luxemburgi bírák egyedi döntéseit csak ebben a státuszban engedjük hatni a magyar igazságszolgáltatásban, és ne engedjük meg ezeket általános uniós jognak felfogni. Általános uniós joggá a luxemburgi uniós bírák eseti döntései csak akkor válnak, ha annak normatartalmát a Bizottság az uniós rendeletekhez és irányelvekhez meglévő javaslati joga alapján beiktatja, és előterjesztése nyomán az arra illetékes uniós szervek elfogadják. Az az alapszerződés-ellenes – és így alaptörvény-ellenes – gyakorlat, mely az egyedi luxemburgi döntéseket is általános uniós jognak kívánja tekinteni, tulajdonképpen a tagállami miniszterekből álló uniós döntési fórumtól veszi el az uniós jogot alkotó kompetenciájuk egy részét. Ezt ismerték fel a lengyel alkotmánybírák is az elmúlt hetekben nyilvánosságra hozott döntésükben, melyben megtiltották a lengyel rendes bíróságoknak, hogy az egyedi luxemburgi döntéseket általános uniós jognak fogják fel.
- [66] Álláspontom szerint a jelenlegi határozatban az ügy eldöntése kapcsán az indokolásban ezt az érvelési vonalat is meg kellett volna jeleníteni ahhoz, hogy az uniós jog terjedelmét és ennek korlátait alkotmányosan rögzítve a jövőben biztosabb elvi alapról védjük meg hazai jogot az uniós jog túlzott kiterjesztésével szemben.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

- [67] Nem értek egyet a rendelkező részben foglalt döntéssel az alábbi indokok miatt.
- [68] 1. A határozat az Alaptörvény B) cikkének sérelmét állító felvetéssel kapcsolatban megállapítja, hogy „a Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja nem tartalmaz valódi visszaható hatályú rendelkezést. [...] A Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pontja a gyakorlati jogalkalmazásban előforduló jogértelmezési kérdést tisztázta jogalkotói jogértelmezéssel a jövőre nézve. Nem ismerhető fel ezért benne visszaható hatályú jogalkotás.” (Indokolás [46])
- [69] Véleményem szerint ugyanakkor az indítványra okot adó ügyben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes gazdasági társaság javára – egy érvényesen létrejött megállapodás alapján – a földhivatal használati jogot jegyzett be több ingatlanra. A megállapodáskor a használati jog alapításának nem volt törvényi akadály, és az a bejegyzéssel dologi hatállyal létrejött. Ez egy tartós anyagi jogi jogviszonyt hozott létre.
- [70] 1.1. Az Alkotmánybíróság a visszaható hatályú jogalkotással összefüggésben jellemzően kiemeli, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet visszaható hatály tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatályba léptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [58]}. Rámutatott az Alkotmánybíróság arra is, hogy visszaható hatályú jogalkotásnak minősül az is, ha egy szabály a hatálybalépését megelőző eseményhez, tényhez fűz új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő jogkövetkezményt, aminek következtében felmerülhet a visszaható hatály sérelme. Visszaható hatályról beszélünk továbbá akkor is, ha az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régítől eltérően határozza meg {10/2018. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [51]}.
- [71] Az Alkotmánybíróság hivatkozott határozataiban hangsúlyozta azt is: mindig esetről esetre vizsgálja meg, hogy megvalósult-e a jogbiztonság sérelme. Az érintett jogviszonyok ugyanis „szükségképpen nagyon is különbözőek – közjogi vagy magánjogi vetületűek, már teljesezésbe mentek vagy hosszú távúak, tartósak stb. – lehetnek” {1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [56]}.
- [72] 1.2. A hivatkozott alkotmánybírói gyakorlatra tekintettel ezért, véleményem szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy az indítványra okot adó ügyben a jogvita alapja egy hosszú távú, dologi hatályú anyagi jogi jogviszony.
- [73] Véleményem szerint az indítványozó által támadott jogszabályi rendelkezés ebbe a jogviszonyba a visszaható hatályú jogalkotást sértő módon avatkozott be.
- [74] Az Alkotmánybíróság a jogbiztonság sérelmét felvető hasonló (polgári jogi jogintézmény értelmezésével kapcsolatos) ügyben az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján a jogbiztonság biztosítása érdekében részletszabályok megalkotására [22/2018. (XI. 20.) AB határozat] hívta fel a jogalkotót. Az Alkotmánybíróság ebben az ügyben hangsúlyozta: „A szabályozás kialakítása során [...] fokozott figyelemmel kell lennie a jogalkotónak arra, hogy a vagyoni forgalom körébe tartozó magánjogi jogviszonyok áttekinthetőek legyenek, tekintettel az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságára és azt ezt célzó garanciális előírásokra.” (Indokolás [84])
- [75] 1.3. A fentiekre tekintettel úgy gondolom, hogy az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben is jogalkotói mulasztást kellett volna megállapítania. Véleményem szerint ugyanis a magánjogi jogviszonyok kiszámítható működése a jelen ügyben is a megfelelő részletszabályok kialakítását indokolta volna, figyelemmel arra is, hogy a jóhiszeműen gyakorolt dologi jogok jogosultját indokolatlan hátrány ne érje.
- [76] 2. A rendelkező rész 1. pontja alkotmányos követelményt állapít meg. Kétségesnek tartom azonban, hogy az alkotmányos követelmény megállapítása a konkrét esetben indokolt volt.
- [77] Álláspontom szerint az alkotmányos követelmény funkciója, hogy egy, az indítvánnyal érintett jogi normához tapadó értelmezési bizonytalanságot – ha van ilyen – egyértelművé tegyen. Az Alkotmánybíróság az alkotmányos követelmény alkalmazásával összefüggésben ugyanis rámutatott, hogy „[h]a a jogszabályi rendelkezés alkotmányossága a szabályozásban rejlő jogalkalmazási bizonytalanságok miatt kérdéses, az Alkotmánybíróság kifejezetten is megállapíthatja az alkotmányos értelmezés tartományát, vagyis meghatározhatja azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeknek a norma értelmezéseinek meg kell felelnie. A felhatalmazást ehhez az Abtv. 46. § (3) bekezdése biztosítja. Az Abtv. ezen rendelkezése értelmében az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal állapíthatja meg azokat, az Alaptörvény szabályozásából eredő és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie.” {8/2015. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [71]} Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta azt is, hogy a jogszabálynak mindig abból az értelmezéséből

kell kiindulni, amelyet a joggyakorlat követ [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, megerősítette: 22/2019. (VII. 5.) AB határozat].

- [78] Álláspontom szerint a jelen ügyben az indítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezés [Fétv. 108. § (5) bekezdés a) pont] vonatkozásában értelmezési bizonytalanság nem tárható fel, és ilyenre az indítványozó sem hivatkozott. Erre tekintettel az alkotmányos követelmény megállapítását szükségtelennek tartom.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

- [79] A különvélemény 1. pontjához csatlakozom.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleménye

- [80] A határozatot nem támogatom, különvéleményem indokai a következők.

- [81] 1. A többségi határozat nem tulajdonít jelentőséget annak, hogy a kezdeményező bíró előtti eljárás tárgya kizárólag annak megítélése, hogy az ingatlanügyi hatósági eljárás felfüggesztésére a Fétv. 108. § (4) bekezdése alapján törvényesen került-e sor. Bizonyosan nem kell döntenie a bírónak az előtte folyamatban lévő perben a használati jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének jogszerűségéről. A többségi határozat tehát ebben az értelemben idő előtti: annak a megítélése, hogy a használati jog „alaki vagy tartalmi hiba folytán az eredeti bejegyzése időpontjában hatályos jogszabályok alapján sem kerülhetett volna bejegyzésre” [Fétv. 108. § (4) bekezdés], az ügyész által a jövőben esetlegesen megindítandó semmisségi per tárgya lesz majd. Ezért a semmisségi perben kerül majd ténylegesen alkalmazásra a Fétv. támadott 108. § (5) bekezdés a) pontja. Elképzelhető továbbá, hogy az ügyész által a későbbiekben megindítható semmisségi perben felmerül a Kúria 11/2019. számú közigazgatási elvi határozatának (a továbbiakban: EBH) figyelembevétel is, ez a lehetőség azonban az alapügyben nem áll fenn.

- [82] 2. Az Abtv. 46. § (3) bekezdése szerint alkotmányos követelmény megállapítására a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazását illetően van lehetőség. A határozat rendelkező részének első pontja aligha felel meg ennek, az Alkotmánybíróság eljárására kötelező törvényi előírásnak. Az európai uniós jogi érintettség hiányában a magyar jog alkalmazására vonatkozó, a jogalkalmazást orientáló alkotmányos követelmény ugyanis nem – még tartalmi igazsága, követhetősége esetén sem – a bírói kezdeményezésben felvetett kérdés megoldásához járul hozzá, hanem az EBH-ban foglaltakra reflektál. Önmagában azonban az, hogy az ügy vizsgálata során az elvi határozat mintegy az Alkotmánybíróság látókörébe került, nem indokolhatja az eljárás ilyen mértékű kiterjesztését, és az indítványtól – ha úgy tetszik, az alapügytől – való elszakadást.

Budapest, 2020. május 19.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: III/242/2020.

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1277/2020. (VI. 3.) Korm. határozata Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról

A Kormány megtárgyalta és elfogadta Magyarország kötött segélyhitelezési koncepcióját, amelynek végrehajtása érdekében

1. egyetért azzal, hogy a külgazdasági és külügyminiszter a „keleti nyitás” és „déli nyitás” politikája keretében megfogalmazott külgazdasági és külpolitikai célok elérése érdekében a kötött segélyhitelezést Magyarország kiemelt exportösztönző és fejlesztéstámogatási eszközeként használja;
2. egyetért azzal, hogy a kötött segélyhitelezés jövőbeni földrajzi célterületeit Magyarország – a „keleti nyitás” és „déli nyitás” politikájával összhangban – elsősorban Dél- és Délkelet-Ázsia, valamint Afrika jogosult országai körében határozza meg;
3. egyetért azzal, hogy a kötött segélyhitelezés ágazati célterületeit Magyarország – a Nemzeti Exportstratégiával összhangban – elsősorban a vízgazdálkodás, az egészségügy, a mezőgazdaság és az információs technológiák körében határozza meg;
4. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, valamint a pénzügyminisztert, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a kötött segélyhitelezés folytatásához szükséges pénzügyi feltételek hosszú távon biztosítva legyenek;

Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
pénzügyminiszter

Határidő: folyamatos

5. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket, és kezdeményezze a szükséges jogszabályok módosítását annak érdekében, hogy
  - a) az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter a Kötött Segélyhitelezési Koordinációs Szakértői Munkacsoport tagjává váljon,
  - b) a kötött segélyhitelezés felajánlásáról szóló javaslatra az ügylet hatásvizsgálata és kockázatainak értékelése alapján kerülhessen sor azzal, hogy a külpolitikai hatások mellett szükséges figyelembe venni a költségvetési és az államadósság alakulására gyakorolt hatásra vonatkozó becslést is;

Felelős: külgazdasági és külügyminiszter

Határidő: 2020. június 30.

6. visszavonja a kötött segélyhitelezési projektek felülvizsgálatának végrehajtásáról és Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról szóló 1516/2012. (XI. 22.) Korm. határozatot.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1278/2020. (VI. 3.) Korm. határozata
a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a XX. Emberi Erőforrások
Minisztériuma költségvetési fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány a Liget Budapest Projekt megvalósulásában érintett szervezetek feladatainak finanszírozása érdekében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet, 2. Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos bevételek és kiadások cím, 2. Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kiadások alcím, 8. Liget Budapest projekttel kapcsolatos kiadások jogcímcsoport terhére összesen 1 830 572 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, a Kvtv. 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet,

- a) 11. Közgyűjtemények cím javára 1 758 500 000 forint,
- b) 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 28. Gazdasági társaságok által ellátott feladatok támogatása alcím javára 72 072 000 forint

összegben, az 1. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter
nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet az 1278/2020. (VI. 3.) Korm. határozathoz

XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2020.

forintban

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	K I A D Á S O K										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma							
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme						
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma																								
218672		11					Közgyűtemények																								
						K3								Dologi kiadások															523 300 000		
						K6								Beruházások															437 200 000		
						K7								Felújítások															798 000 000		
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok																								
264178			28				Gazdasági társaságok által ellátott feladatok támogatása																								
						K5								Egyéb működési célú kiadások															64 472 000		
						K8								Egyéb felhalmozási célú kiadások															7 600 000		
	XLIII.						Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások																								
		2					Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos bevételek és kiadások																								
			2				Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kiadások																								
381095				8			Liget Budapest projekttel kapcsolatos kiadások																								
						K8								Egyéb felhalmozási célú kiadások																-1 830 572 000	

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	B E V É T E L										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma						
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme					

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma						
												Kiemelt előirányzat neve													A módosítás jogcíme					
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma																							
218672		11					Közgyűtemények																							1 758 500 000
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok																							
264178			28				Gazdasági társaságok által ellátott feladatok támogatása																							72 072 000

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki												A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)										Összesen															
Magyar Államkincstár 1 példány												időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>										1 830 572 000															
																						I. n.év				II. n.év				III. n.év				IV. n.év			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1279/2020. (VI. 3.) Korm. határozata
a kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellátása érdekében a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben
a 2020. évben szükséges forrás biztosításáról**

A Kormány a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 18. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a kéményseprő-ipari közszolgáltatás helyi önkormányzat általi ellátásának támogatása érdekében 735 704 807 forint egyszeri átcsoportosítását a Kvtv. 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 12. BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 2. A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai cím, 1. A helyi önkormányzatok általános feladatainak működési célú támogatása alcím javára, az 1. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1279/2020. (VI. 3.) Korm. határozathoz

IX. Helyi önkormányzatok támogatásai
XIV. Belügyminisztérium

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA

Költségvetési év: 2020.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma									
												Kiemelt előirányzat neve																		
	IX.	2					Helyi önkormányzatok támogatásai																							
380073			1				A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai																							
						K5	A helyi önkormányzatok általános feladatainak működési célú támogatása																							
							Egyéb működési célú támogatások																							
	XIV.						Belügyminisztérium																							
001711		12					BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság																							
						K1	Személyi juttatások																							
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																														

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma									
												Kiemelt előirányzat neve																		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																														

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előír. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S	A módosítás jogcíme						Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma									
												Kiemelt előirányzat neve																		
	XIV.						Belügyminisztérium																							
001711		12					BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság																							
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra																		
Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárólása (módosítása +/-) időarányos teljesítésarányos egyéb: azonnal					Összesen						I.n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év									
Magyar Államkincstár							1 példány					735 704 807							735 704 807											

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

**A Kormány 1280/2020. (VI. 3.) Korm. határozata
az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosító számú („Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény
gyermekes családok számára” című) projekt támogatásának növeléséről, valamint a Rászoruló Személyeket
Támogató Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1347/2016. (VII. 6.) Korm.
határozat módosításáról**

1. A Kormány a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott jogkörében eljárva
  - a) egyetért az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosító számú, „Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára” című projekt (a továbbiakban: projekt) támogatásának az 1. melléklet szerinti növelésével,
  - b) az európai uniós forrásból finanszírozott egyes projektek költségnövekménye támogathatóságáról szóló 17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 6/A. §-a alapján hozzájárul, hogy a projekt keretemelése és annak végrehajtása során a Kormányrendelet 3–5. §-ában foglalt eljárási szabályok ne kerüljenek alkalmazásra,
  - c) egyetért a projekt támogatási szerződésének az 1. melléklet szerinti módosításával.
Felelős: emberi erőforrások minisztere
Határidő: 2020. augusztus 31.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
3. A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1347/2016. (VII. 6.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1347/2016. (VII. 6.) Korm. határozat] 1. mellékletében foglalt táblázat
  - a) C:3 mezőjében a „2,291” szövegrész helyébe az „5,197” szöveg,
  - b) C:6 mezőjében a „0,310” szövegrész helyébe a „0,250” szöveg lép.
4. Az 1347/2016. (VII. 6.) Korm. határozat 2. mellékletében foglalt táblázat
  - a) D:4 mezőjében a „2,291” szövegrész helyébe az „5,197” szöveg,
  - b) D:7 mezőjében a „0,100” szövegrész helyébe a „0,040” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1280/2020. (VI. 3.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E	F	G
1.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Kedvezményezett neve	Hatályos támogatás (forint)	Többlettámogatás legfeljebb (forint)	Megnövelt támogatás legfeljebb (forint)	Projekt rövid bemutatása
2.	RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001	Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (konzorciumvezető) Klebelsberg Központ	2 290 281 319	2 906 511 777	5 196 793 096	A projekt célja alapvető fogyasztási cikkek és taneszközök eljuttatása a program szerint beazonosított leginkább rászoruló személyek részére, figyelembe véve a szociális gazdasági szereplők bevonásának lehetőségét a beszerzésre kerülő élelmiszerek előállításának folyamatába.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

Felelős kiadó: Papp Tibor ügyvezető.